

særligt klart fremgår af den engelske og spanske version af bestemmelsen.

Man kan derfor ikke hævde, at der med begrebet »Dienstantritt« i den tyske version af den omhandlede bestemmelse lige så vel kan forstås tidspunktet for en overtagelse af nye opgaver som tidspunktet for tjenestemandens indtræden i Fællesskabernes tjeneste, og heraf udlede, at overtagelse af nye opgaver, der giver anledning til udbetaling af bosættelsespenge, kan udgøre det tidspunkt, da den i artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten omhandlede frist på to år begynder at løbe, inden for hvilken den pågældendes udtræden af Fællesskabernes tjeneste efter eget ønske indebærer hel eller delvis tilbagebetaling af bosættelsespenge.

2. Eftersom artikel 5 i vedtægtens bilag VII ikke i stk. 1 og stk. 2 indeholder en sondring mellem de to tilfælde, hvor der udbetales bosættelsespenge, nemlig tjenestemandens første indtræden i Fællesskabernes tjeneste og tjenestemandens forflytelse til et nyt tjenestested, gælder for-

pligtelsen i artikel 5, stk. 5, til at tilbagebetale bosættelsespenge i forhold til den del af toårsfristen, der resterer ved den pågældendes udtræden af Fællesskabernes tjeneste efter eget ønske, uden forskel i begge tilfælde. Det følger heraf, at såfremt artikel 5, stk. 5, skal bringes i anvendelse, er det tidsmæssige udgangspunkt for beregningen af den i bestemmelsen fastsatte frist det samme i begge de nævnte tilfælde, nemlig tidspunktet for tjenestemandens indtræden i Fællesskabernes tjeneste.

3. Når det står fast, at en tjenestemand's flytning til et nyt sted er foretaget udelukkende i tjenestens interesse, kan fællesskabsinstitutionen ikke gøre gældende, at den pågældende, som efter eget ønske er udtrådt af Fællesskabernes tjeneste allerede 14 måneder efter at have bosat sig på sit nye tjenestested, af denne grund alene kan gøre krav på en del af bosættelsespenge, idet han ikke har opfyldt betingelsen om bosættelse i et ubestemt, men væsentligt tidsrum.

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)

4. juli 1990 *

I sag T-42/89 OPPO,

Europa-Parlamentet, ved juridisk konsulent Jorge Campinos og kontorchef Manfred Peter som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg på Europa-Parlamentets Generalsekretariat, Kirchberg,

sagsøger,

* Processprog: fransk.

mod

Wolfdieter Graf Yorck von Wartenburg, tidligere midlertidigt ansat tilknyttet Det Europæiske Folkepartis Gruppe i Europa-Parlamentet, Bruxelles, ved advokat Victor Elvinger, Luxembourg, og med valgt adresse i Luxembourg hos denne, 4, rue Tony-Neumann,

sagsøgt,

hvorunder der er fremsat begæring om genoptagelse af sag T-42/89, hvori Retten afsagde udeblivelsesdom den 30. januar 1990,

har

RET TEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden A. Saggio og dommerne C. Yeraris og K. Lenaerts,

justitssekretær: H. Jung

på grundlag af skriftvekslingen og efter mundtlig forhandling den 21. juni 1990, afsagt følgende

Dom

Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

- 1 Ved processkrift, indgivet til Rettens Justitskontor den 28. februar 1990, har Parlamentet fremsat begæring om genoptagelse af sag T-42/89, hvori Retten afsagde udeblivelsesdom den 30. januar 1990 i henhold til artikel 94, stk. 1 og 2, i Domstolens procesreglement, der ifølge artikel 11, stk. 3, i Rådets afgørelse af 24. oktober 1988 om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans finder tilsvarende anvendelse på retsforhandlingerne ved Retten.

- 2 Ved processkrift, indgivet til Rettens Justitskontor den 9. maj 1990, har sagsøgte nedlagt påstand, principalt om, at Retten afviser begæringen om genoptagelse fra realitetsbehandling, og subsidiært om, at Retten statuerer, at dommen af 30. januar 1990 skal stå ved magt.

Parternes påstande

- 3 Parlamentet har nedlagt følgende påstande:

- »— sagen, hvori der blev afsagt dom den 30. januar 1990, genoptages på grundlag af det ovenfor (i Parlamentets begæring om genoptagelse) anførte, og
- Yorck von Wartenburg tilpligtes (på grundlag af artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten) at tilbagebetale en del af bosættelsespenge.«

Yorck von Wartenburg har nedlagt følgende påstande:

- »— begæringen om genoptagelse afvises fra realitetsbehandling; subsidiært:
- statueres det, at dommen af 30. januar 1990 fuldt ud skal stå ved magt;
- følgelig annulleres Parlamentets beslutning, hvorved det afslog at yde sagsøgeren (sagsøgte i genoptagelsessagen) bosættelsespenge svarende til to måneders grundløn;
- tilpligtes Parlamentet at betale sagsøgeren (sagsøgte i genoptagelsessagen) bosættelsespenge svarende til to måneders grundløn i overensstemmelse med artikel 5 i bilag VII til vedtægten;
- føres det til protokols, at Yorck von Wartenburg har modtaget det pågældende beløb, nemlig 412 000 BFR, den 7. april 1990, dvs. efter afsigelsen af dommen af 30. januar 1990;
- tilpligtes Parlamentet at betale sagens omkostninger«.

Formaliteten

- 4 Yorck von Wartenburg havde i sit processkrift påstået begæringen om genoptagelse afvist fra realitetsbehandling, men har i retsmødet frafaldet denne påstand.
- 5 Det bemærkes, at begæringen om genoptagelse i overensstemmelse med artikel 94, stk. 4, er fremsat inden en måned fra dommens forkyndelse. Den bør derfor antages til realitetsbehandling.

Realiteten

- 6 Parlamentet har for det første gjort gældende, at der ved den anfægtede dom skete en annullation af en beslutning fra Parlamentet, der ikke længere stod ved magt og ikke længere havde nogen retsvirkninger, nemlig beslutningen af 29. februar 1988, som var blevet erstattet af en ny beslutning, der var indeholdt i skrivelsen af 17. november 1988.
- 7 Yorck von Wartenburg har bestridt dette. Han har gjort gældende, at beslutningen af 29. februar 1988 ikke faldt bort derved, at der blev fremsat et forslag til en løsning af problemet under tvistens forløb på et tidspunkt, da retsforhandlingerne for Domstolen allerede var indledt. Han har endvidere anført, at så længe der ikke er indgået nogen aftale, består tvisten, idet en part ikke ensidigt kan ændre dennes genstand eller art.
- 8 Det bemærkes herom, at genstanden for tvisten er det forhold, at Parlamentet afslog at yde Yorck von Wartenburg bosættelsespenge i medfør af artikel 5 i bilag VII til vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt »vedtægten«) svarende til to måneders grundløn, og at det er denne beslutning, der blev annulleret ved punkt 1 i konklusionen i den anfægtede dom.
- 9 Det fremgår af skrivelsen af 17. november 1988, navnlig det forhold, at skrivelsen er fremsendt efter, at sagen blev anlagt ved Domstolen, af skrivelsens ordlyd og genstand og af det tilbud, der i skrivelsen blev fremsat om, at Parlamentet ville

bære sagens omkostninger, at skrivelsen blot var et forslag stilet til Yorck von Wartenburg. Da denne ikke kunne acceptere dette forslag, har skrivelsen ikke kunnet udgøre en tilbagekaldelse af den ved den anfægtede dom annullerede beslutning, hvorfor skrivelsen heller ikke har kunnet fjerne genstanden for tvisten.

- 10 For det andet har Parlamentet gjort gældende, at dommen af 30. januar 1990 er baseret på den opfattelse, at den i artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten omhandlede frist på to år — inden for hvilken en tjenestemand, der efter eget ønske forlader Fællesskabernes tjeneste, skal betale bosættelsespengene helt eller delvis tilbage — i alle tilfælde begynder at løbe på tidspunktet for tjenstemandens indtræden i Fællesskabernes tjeneste, selv om Retten erkendte, at denne opfattelse strider mod den franske, den græske og den portugisiske sproglige version af den pågældende bestemmelse. Parlamentet har herved henvist til præmis 16 i den anfægtede dom.
- 11 Det bemærkes, at den anførte selvmodsigelse i den anfægtede dom hviler på en fejlagtig fortolkning af denne. Det antages på ingen måde i dommen, at Yorck von Wartenburgs opfattelse strider mod den franske, den græske og den portugisiske version af artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten, idet det i dommen blot udtales, at disse versioner »kan støtte rigtigheden af den af Parlamentet forfægtede fortolkning« (præmis 16 i dommen). Selv om de nævnte versioner kan støtte rigtigheden af den af Parlamentet forfægtede fortolkning, kan de lige så vel fortolkes på den måde, der er lagt til grund i den anfægtede dom (præmis 16 og 17 i dommen).
- 12 For det tredje har Parlamentet i retsmødet gjort gældende, at der med begrebet »Dienstantritt« i den tyske version af den omhandlede bestemmelse lige så vel kan forstås tidspunktet for en overtagelse af nye opgaver som tidspunktet for tjenstemandens indtræden i Fællesskabernes tjeneste, og at dette også må gælde ved de andre germanske sprog. Parlamentet har på denne baggrund gjort gældende, at det tidspunkt, da den i artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten omhandlede frist på to år begynder at løbe, ifølge den tyske version kan være tidspunktet for overtagelsen af de nye opgaver, der giver anledning til en udbetaling af bosættelsespenge.
- 13 Det bemærkes, at selv om begrebet »Dienstantritt« isoleret set kan have den af Parlamentet angivne betydning, kan begrebet, således som det anvendes i artikel 5,

stk. 5, i bilag VII til vedtægten, ikke sigte til andet end tidspunktet for tjenestemandens indtræden i Fællesskabernes tjeneste. Det bemærkes herved, at vedtægten artikel 71, hvis relevans for sagen Parlamentet har fremhævet i sin begæring om genoptagelse, sidestiller begrebet »tiltrædelse« (»Dienstantritt«) med begrebet forflyttelse — som er ensbetydende med en overtagelse af nye opgaver — i givet fald til et andet tjenestested. Det fremgår af denne sidestilling af begreberne »tiltrædelse« (»Dienstantritt«) og »forflyttelse« i vedtægten artikel 71, at det førstnævnte begreb ikke kan omfatte det sidstnævnte, og at det kun kan sigte til tjenestemandens indtræden i Fællesskabernes tjeneste. Det følger heraf, at begrebet »tiltrædelse« (»Dienstantritt«) nødvendigvis må have samme betydning i samtlige de sproglige versioner af artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten, hvilket særlig klart fremgår af den engelske og den spanske version af bestemmelsen (»the service of the Communities within two years of entering it«, »el servicio de la Comunidades antes de dos años desde el día de su ingreso al servicio de éstas«).

- 14 For det fjerde har Parlamentet henvist til opbygningen af artikel 5 i bilag VII til vedtægten, hvis stk. 1 omhandler udbetaling af bosættelsespenge ved tjenstemandens første indtræden i tjenesten, mens stk. 2 omhandler udbetaling af bosættelsespenge, når en tjenestemand forflyttes til et nyt tjenestested. Parlamentet har på dette grundlag gjort gældende, at da artikel 5, stk. 5, finder anvendelse på hver af disse klart forskellige tilfælde, må fristen på to år nødvendigvis begynde at løbe på forskellige tidspunkter i de to forskellige tilfælde.
- 15 Det bemærkes, at forpligtelsen i artikel 5, stk. 5, til at foretage en forholdsmæssig tilbagebetaling uden forskel gælder i begge tilfælde af udbetaling af bosættelsespenge, idet bestemmelsen ikke sondrer mellem de to tilfælde. Det følger heraf, at såfremt artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten skal bringes i anvendelse, er det tidsmæssige udgangspunkt for beregningen af den i bestemmelsen fastsatte frist det samme i begge de nævnte tilfælde, nemlig tidspunktet for tjenestemandens indtræden i Fællesskabernes tjeneste.
- 16 For det femte har Parlamentet gjort gældende, at kun fastansatte tjenestemænd har krav på bosættelsespenge. Det må følge heraf, at når retten til bosættelsespenge opstår på det tidspunkt, da tjenestemanden fastansættes, og ikke på tidspunktet for

hans indtræden i tjenesten, må dette også gælde for det tidsmæssige udgangspunkt for fristen i artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten, der derfor må antages at begynde at løbe fra tidspunktet for fastansættelsen eller fra påbegyndelsen af tjenesten på det nye tjenestested.

- 17 Det fremgår af artikel 5, stk. 1-4, i bilag VII til vedtægten, at enhver tjenestemand har ret til bosættelsespenge, det være sig en tjenestemand ansat på prøve eller en fastansat tjenestemand, hvis vedkommende har måttet skifte bopæl og bosatte sig på tjenestestedet, jfr. vedtægtens artikel 20. Selv om tilbagebetalingspligten i henhold til artikel 5, stk. 5, alene gælder for fastansatte tjenestemænd — i modsætning til tjenestemænd på prøve — er denne sondring irrelevant i sagen, idet Yorck von Wartenburg er en tidligere midlertidigt ansat, på hvem bestemmelserne i artikel 5 finder anvendelse i henhold til artiklerne 22-24 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i De Europæiske Fællesskaber, således at der ikke i hans tilfælde kan være spørgsmål om fastansættelse. Det følger heraf, at det kun er tidspunktet for vedkommendes intræden i Fællesskabernes tjeneste, der — i tilfælde af forflyttelse til et nyt tjenestested — kan være det tidsmæssige udgangspunkt for den i artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten omhandlede frist på to år.
- 18 For det sjette har Parlamentet gjort gældende, at dets fortolkning af artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten stemmer bedre overens med de reale hensyn bag bestemmelsen. Parlamentet har herved under retsmødet henvist til Domstolens dom af 9. november 1978, hvori Domstolen udtalte, at »det klare og typiske formål med bosættelsesgodtgørelse er at gøre det muligt for tjenestemanden, foruden flytteudgifter, at afholde de udgifter, der uundgåeligt opstår som følge af hans integration i et nyt miljø i et ubestemt, men væsentligt tidsrum; ... med henblik herpå bestemmer artikel 5, stk. 5, at en tjenestemand, der har fået udbetalt bosættelsesgodtgørelse, skal tilbagebetale en del heraf, hvis han efter eget ønske forlader Fællesskabernes tjeneste inden udløbet af en frist på to år« (Verhaaf mod Kommissionen, præmis 18 og 19, 140/77, Sml. s. 2117). Parlamentet har på denne baggrund gjort gældende, at Yorck von Wartenburg kun har krav på en del af bosættelsespengene, idet han ikke har bosat sig »i et ubestemt, men væsentligt tidsrum«, da han allerede forlod Fællesskabernes tjeneste 14 måneder efter at have bosat sig på sit nye tjenestested.
- 19 Det bemærkes herom, at ansættelsen af en tjenestemand i en stilling i henhold til vedtægtens artikel 7 udelukkende skal ske på grundlag af tjenstlige overvejelser (præmis 20 i den anfægtede dom).

- 20 Rækkevidden af Domstolens dom af 9. november 1978 kan ikke række ud over omstændighederne i den sag, der derved blev afgjort. Domstolen udtalte således, at »sagsøgeren, som i løbet af en relativ kort periode er blevet forflyttet to gange efter egen anmodning og under særlige omstændigheder på grund af familiemæssige vanskeligheder, ikke kan anfægte gyldigheden af beslutningen fra Kommissionen, der fandt, at principperne om en forsvarlig forvaltning af offentlige midler ikke tillader, at han tildeles endnu en bosættelsesgodtgørelse, som betydeligt overstiger hans faktisk afholdte udgifter« (præmis 20). Nærværende sag adskiller sig netop fra nævnte sag derved, at Parlamentets repræsentant i retsmødet erkendte, at Yorck von Wartenburgs forflyttelse rent faktisk fandt sted udelukkende i tjeneestens interesse. Yorck von Wartenburgs forhold kan derfor utvivlsomt sidestilles med det tilfælde, der er omtalt i præmis 19 i den anfægtede dom.
- 21 For det syvende har Parlamentet gjort gældende, at Yorck von Wartenburg i stævningen erkendte, at Parlamentet havde krav på at få tilbagebetalt en del af bosættelsespengene.
- 22 Det bemærkes, at Yorck von Wartenburg aldrig har bestridt den principielle retmæssighed af hjemmelen i artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten til at kræve tilbagebetaling, men at hans opfattelse hele tiden har været den, at betingelserne for at anvende denne bestemmelse ikke var opfyldt i hans tilfælde.
- 23 Den rejste indsigelse mod Rettens dom af 30. januar 1990 i sag T-42/89 kan herefter ikke tages til følge.

Sagens omkostninger

- 24 Ifølge artikel 69, stk. 2, i Domstolens procesreglement dømmes den part, der taber sagen, til at betale sagens omkostninger, såfremt der er nedlagt påstand herom. Parlamentet har tabt sagen og bør derfor dømmes til at betale omkostningerne i forbindelse med sagens genoptagelse.

På grundlag af disse præmisser
udtaler og bestemmer

RETTEEN (Tredje Afdeling)

- 1) **Indsigelsen tages ikke til følge.**
- 2) **Parlamentet betaler omkostningerne i forbindelse med sagens genoptagelse.**

Saggio

Yeraris

Lenaerts

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 4. juli 1990.

H. Jung
Justitssekretær

A. Saggio
Formand for Tredje Afdeling